

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Bezoekadres:
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 78 34
www.rijksoverheid.nl

Ons kenmerk
1730325-208862-PG

Bijlagen
1

Uw brief
06 augustus 2020

*Correspondentie uitsluitend
richten aan het retouradres
met vermelding van de datum
en het kenmerk van deze
brief.*

Datum 11 augustus 2020
Betreft Kamervragen

Geachte voorzitter,

Hierbij zend ik u de antwoorden op de vragen van het Kamerlid Asscher (PvdA) over het bericht dat een ventilatiesysteem het coronavirus verspreidde in een verpleeghuis (2020Z14527).

Hoogachtend,

de minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,

Hugo de Jonge

Antwoorden op Kamervragen van het Kamerlid Asscher (PvdA) over het bericht dat een ventilatiesysteem het coronavirus verspreidde in een verpleeghuis. (2020Z14527)

1

Heeft u kennisgenomen van het artikel 'Vertrouwelijk RIVM-rapport: ventilatiesysteem verspreidde virus in verpleeghuis'? 1)

Antwoord 1.

Ja.

2

Bent u bereid dit Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM)-rapport per direct te publiceren? Zo niet, waarom?

3

Deelt u de mening dat de gang van zaken in deze beter had kunnen verlopen? Zo nee, kunt u uitleggen wat u netjes vindt aan deze praktijk?

4

Wanneer was u van plan dit rapport te delen met de Kamer? Kunt u alstublieft een exacte datum noemen om vervolgvragen te voorkomen?

Antwoord 2,3 en 4

Er is geen sprake van een vertrouwelijk of geheim rapport, het gaat om een vertrouwelijk verslag van het Signaleringsoverleg (<https://www.rivm.nl/surveillance-van-infectieziekten/signalering-infectieziekten/signaleringsoverleg>) voor professionals. Dit soort verslagen is vertrouwelijk omdat ze mogelijk terug te herleiden zijn naar individuele personen.

Wekelijks worden infectieziektesignalen uit binnen- en buitenland besproken tijdens het Signaleringsoverleg op het RIVM. Signalen kunnen bijvoorbeeld uitbraken zijn, nieuwe of onverwachte infectieziekten of trends. De signalen worden gebruikt om waar nodig bestrijdingsmaatregelen te nemen om verdere verspreiding te voorkomen. Signalen zijn afkomstig uit surveillancebronnen maar bijvoorbeeld ook uit contacten met artsen-microbioloog en artsen-infectieziektebestrijding van GGD'en.

In een recent signaleringsoverleg is een casus besproken die nader onderzocht wordt door de GGD. Het onderzoek is nog niet afgerond. Als er relevante conclusies kunnen worden getrokken uit het onderzoek, zal hierover worden gecommuniceerd als het onderzoek is afgerond. Hoewel de verslagen van het Signaleringsoverleg vertrouwelijk zijn, heb ik eenmalig met toestemming van het RIVM, de micro-bioloog en de GGD, het vertrouwelijke verslag toegevoegd als bijlage bij de brief over de update Covid-19 dd. 11 augustus.

5

Bent u van mening dat deze onderzoeksgegevens het belangrijk maken een aerosolen-expert bij de aanstaande technische briefing uit te nodigen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5

Er is vooralsnog geen sprake van nieuwe onderzoeksgegevens, anders dan de gegevens die al bekend zijn. Daarom zie ik op dit moment geen reden om een aerosolen-expert uit te nodigen voor de volgende technische briefing.

6

Bent u bereid het RIVM te verzoeken de nood aan ventilatie, bijzonder in verpleeghuizen, te herwaarderen? Zo nee, is er enkel ander wetenschappelijk onderzoek denkbaar dat wel tot een dergelijk denkproces zou leiden?

Antwoord 6

Er is vooralsnog geen sprake van nieuwe onderzoeksgegevens of andere inzichten, anders dan de gegevens die al bekend zijn. Mochten er uit het onderzoek, dat door de GGD gedaan wordt, nieuwe inzichten komen dan zal het RIVM deze verwerken in de adviezen en richtlijnen.

7

Waarom is de aanpassing in de richtlijn niet publiekelijk gecommuniceerd?

Antwoord 7

Het RIVM houdt doorlopend nieuwe wetenschappelijke onderzoeken en inzichten in de gaten en richtlijnen worden regelmatig aangepast als daar aanleiding toe is. Naar aanleiding van vragen vanuit mijn ministerie en voortschrijdende wetenschappelijke inzichten op basis van (recente) literatuur en adviezen van de ECDC over ventilatie, heeft het RIVM op 28 juli de adviezen over ventilatie aangepast. De betrokken ministeries (VWS en BZK) hebben op [rijksoverheid.nl](https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/openbaar-en-dagelijks-leven/ventilatie-in-gebouwen) deze informatie beschikbaar gesteld via <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/openbaar-en-dagelijks-leven/ventilatie-in-gebouwen>.

8

Wat betekenen deze uitkomsten voor ventilatiesystemen? Wat betekenen zij in verpleeghuizen? Wat betekenen zij in ziekenhuizen? Wat betekenen zij in scholen? Wat betekenen zij in alle ruimten waar meer dan 100 personen zijn toegestaan?

Antwoord 8

Of de adviezen van het RIVM consequenties hebben voor verpleeghuizen, ziekenhuizen, scholen etc. hangt af van de staat van hun ventilatiesysteem. Een ventilatiesysteem moet minimaal voldoen aan de eisen die in het Bouwbesluit genoemd worden. Dit houdt in dat instanties zorg moeten dragen dat hun gebouw voldoet aan de eisen in het Bouwbesluit en zo nodig moeten aanpassen wanneer dit niet het geval is.

Voor gebouwbeheerders is van belang:

- Het ventilatiesysteem moet voldoende worden onderhouden;
- Het ventilatiesysteem moet op een juiste wijze worden gebruikt. Daarbij zijn instructies voor personeel nodig;
- Als er tussenwanden of –schotten in een ruimte worden geplaatst, kan dit de oorspronkelijke goede functie van het systeem verstoren;
- Als het systeem niet voldoet moet het dus aangepast worden of de bezettingsgraad moet omlaag;
- Bij twijfel dient een onafhankelijk expert geraadpleegd worden;
- Ook dient recirculatie binnen 1 ruimte vermeden te worden. Het RIVM adviseert uit voorzorg om recirculatie van lucht in ruimtes die gedurende langere tijd door meerdere personen worden gebruikt te vermijden.

Dit is ook terug te lezen op de informatie op rijksoverheid.nl zoals in het antwoord op vraag 7 is te vinden.

9

Kunt u deze vragen beantwoorden voor 12 augustus aanstaande, wanneer wij deze urgente crisis met elkaar bespreken?

Antwoord 9

Ja.

1) De Volkskrant, 5 augustus 2020, 'Vertrouwelijk RIVM-rapport: ventilatiesysteem verspreidde virus in verpleeghuis'.